

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5422200826
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5422200826.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedu senátu JUDr. Jany Vargovej (sudkyne spravodajkyne) a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jozefa Šuleka, v právnej veci žalobcu: H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, zastúpeného JUDr. Miroslavom Koníčkom, advokátom, so sídlom v K., A. L. X., proti žalovanému: Pozemkové spoločenstvo urbarnalistov obce Jasenová, so sídlom v Jasenovej 19, IČO: 14 225 867, zastúpenému Mgr. Milanom Migom, advokátom, so sídlom v G. F., so sídlom C. R. XXXX, o zákaz vstupu na pozemok, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 5C/49/2022-115 zo dňa 16.01.2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaný **m á** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému vo forme zákazu vstupu na pozemok parcela registra „E“, evidovaná na mape určeného operátu pod parc.č. E-KN 2507, druh pozemku orná pôda, výmera 3 917 m², zapísaná na LV č. XXXX, pre kat.úz. E., obec E., okres G. F. (ďalej len „parcela 2507“) a priznania žalobcovi voči žalovanému nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalobca zdôvodnil žalobu tým, že parcela 2507 je vo výlučnom vlastníctve žalobcu (podiel 1/1), ku ktorej sa neviažu práva tretích strán. Žalovaný cez parcelu 2507 sťahuje drevo do doliny, pričom tento pozemok zásadným spôsobom devastuje. Podľa znaleckého posudku znaleckej organizácie Národné lesnícke centrum Zvolen č. 38/2021 zo dňa 30.11.2021 (ďalej len „ZP“) bolo úlohou znalca posúdiť možnosť približovať drevo, prípad odvoz dreva mimo parcely 2507 z pozemkov v obhospodarovaní žalovaného. Znaleckým skúmaním a samotnou obhliadkou parcely 2507 prostredníctvom Ing. Ivana Barbierika znalec dospel k záveru, že približovanie dreva je možné viesť mimo nej, a to DPZ uvedenými ako varianta č. 1 a varianta č. 2, pričom ohľadne varianty č. 2 sa znalec vyjadril, že cesty sú zakreslené v porastovej mape a v minulosti sa už využívali žalovaným, resp. jeho právnymi predchodcami. Žalobca navrhol vykonať dokazovanie výpisom z LV č. XXXX pre k.ú. E., ZP, výpisom z registra žalovaného z internetu, výsluchom svedka Ing. A. L., osoby zodpovednej za výkon znaleckej činnosti z Národného lesníckeho centra Zvolen a tiež obhliadkou parcely 2507 a výsluchom žalobcu. V minulosti žalobca viackrát vyzýval žalovaného, aby upustil od zásahu do jeho vlastníckeho práva, avšak bezúspešne.

2. Východiskovo súd prvej inštancie konštatoval v nadväznosti na žalovaným nedôvodne vznesenú námietku veci rozhodnutej (res iudicatae), ako neodstrániteľnej procesnej podmienky pre meritórne rozhodovanie v tejto veci, keď táto bola daná vo väzbe na právoplatné rozhodnutie vo veci samej v konaní vedenom na okresnom súde pod sp.zn. 4C/201/2015, že hoci daný spor a aj uvedené konanie sa týkalo tých istých strán sporu (v inom procesnom postavení), predmetom každého z nich je iný (rozdielny) nárok napriek tomu, že obe konania majú súvis s parcelou 2507. Nie je teda splnená požiadavka

totožnosti predmetu konania v tomto a uvedenom konaní, ani pokiaľ ide o uplatnené nároky a ani ohľadne skutkových tvrdení, na základe ktorých boli tieto nároky uplatnené.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom konania na základe žalobcovej negatívnej vlastníckej žaloby bolo uloženie povinnosti žalovanému spočívajúcej v zákaze žalovanému vstupovať na parcelu 2507 (parc. KN-E č. 2507 - orná pôda o výmere 3917 m²), ktorej výlučným vlastníkom je žalobca.

4. Tejto parcele registra E evidovanej na mape určeného operátu zodpovedajú v stave registra C evidovanom na aktuálnej katastrálnej mape časti viacerých parciel KN-C, ku ktorým však nie sú založené listy vlastníctva. Ide konkrétne (podľa listinných dokladov založených v spise na č.l. 84 až 96 a 108 až 110) o parc. KN-C č. 633 - lesný pozemok o výmere 388 806 m², z ktorej výmery žalobcovej parcele zodpovedá výmera cca 2 235,45 m², parc. KN-C č. 685/1 - ostatná plocha o výmere 6 640 m², z ktorej výmery žalobcovej parcele zodpovedá výmera cca 127 m², ďalej parc. KN-C č. 670/1 - trvalý trávny porast o výmere 88 484 m², z ktorej výmery žalobcovej parcele zodpovedá výmera cca 814 m², parc. KN-C č. 669 - trvalý trávny porast o výmere 24 135 m², z ktorej žalobcovej parcele zodpovedá výmera cca 534 m², parc. KN-C č. 668/3 - trvalý trávny porast o výmere 464 m², z ktorej žalobcovej parcele zodpovedá jej časť s výmerou 144 m² a parc. KN-C č. 731 - lesný pozemok o výmere 739 121 m², z ktorej žalobcovej parcele zodpovedá výmera 63 m².

5. Pre posúdenie charakteru parcely 2507 z hľadiska jej kultúry (druhu pozemku) sú rozhodujúce údaje vyplývajúce z registra C, keďže tieto údaje, ako to vyplýva z § 70 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v aktuálne účinnom znení (ďalej len „katastrálny zákon“), tam taxatívne vymenované, včítane údajov o druhu pozemku a jeho geometrickom určení, sú záväzné, kdežto záväzným údajom (podľa výslovného znenia daného ustanovenia) nie je druh pozemku evidovaného ako parcela registra „E“. Podľa ust. § 71 ods. 1 katastrálneho zákona záväzné údaje katastra sa používajú najmä na ochranu práv k nehnuteľnostiam, na účely správy daní a poplatkov, na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ochranu lesného pôdneho fondu, tvorbu a ochranu životného prostredia, hospodársku činnosť a na informačné systémy o nehnuteľnostiach.

6. Súd prvej inštancie z potvrdenia o obhospodarovaní lesných pozemkov vystaveného dňa 14.12.2022 žalovanému zo strany Okresného úradu Dolný Kubín, pozemkový a lesný odbor (ktorý ako príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva vedie evidenciu lesných pozemkov v súlade s § 4 ods. 1 a v spojitosti s ustanovením § 60 ods. 2 písm. a) ZoL) zistil, že žalovaný obhospodaruje JPRL 509 v zmysle platného programu starostlivosti o lesy (kód programu: HS 009, obdobie platnosti 2016 - 2025). Ďalej v ňom uvedený orgán potvrdzuje, že parcela 2507 je súčasťou JPRL 509 na Lesnom celku Dolný Kubín a že na základe vykonaného prieniku vrstiev parcely 2507 a JPRL cez informačný systém lesného hospodárstva parcela 2507 zasahuje do porastu 509 výmerou 2 235,44623039437 m².

7. Rozsudkom tunajšieho súdu z 23.11.2016 č.k. 4C/201/2015-250, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 28.09.2017 č.k. 9Co/117/2017-356 (právoplatným dňom 16.11.2017), bola terajšiemu žalovanému (ako žalobcovi v uvedenom konaní) uložená povinnosť platiť terajšiemu žalobcovi (ako žalovanému) za využívanie časti parcely 2507 zodpovedajúcej na základe geometrického plánu č. 30216621-130/2013 vyhotoviteľa GEODET Gremium, s.r.o., Dolný Kubín, Obrancov mieru 1774/12, vyhotoveného 05.12.2013, autorizačne overeného 06.12.2013 a úradne overeného 16.12.2013 (ďalej len „GP“) dielu č. 1 o výmere 94 m² a dielu č. 2 o výmere 79 m² sumu ročnej náhrady vo výške 21,-eur, a to vždy k 1. januáru kalendárneho roka, ktorý nasleduje za kalendárnym rokom, za ktorý sa platí. Súd prvej inštancie o uvedenom rozhodol na návrh terajšieho žalovaného s poukazom na § 24 ods. 2 ZoL, nakoľko medzi stranami sporu nedošlo k dohode o výške a spôsobe úhrady za používanie pozemkov terajšieho žalobcu terajším žalovaným. Podľa daného ustanovenia, obhospodarovateľ lesa alebo nákupca dreva je v odôvodnených prípadoch oprávnený použiť cudzie pozemky na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva v nevyhnutnom rozsahu, na nevyhnutnú dobu a po dohode s ich vlastníkom o výške a o spôsobe úhrady za použitie týchto pozemkov. Ak sa nedosiahne dohoda, o výške alebo spôsobe úhrady za používanie cudzích pozemkov rozhoduje súd.

8. Súbežne s uvedeným konaním začalo na návrh terajšieho žalovaného (na jeho návrh z 02.10.2015) konanie na Okresnom úrade Dolný Kubín, pozemkový a lesný odbor, ktorého výsledkom bolo konečné rozhodnutie vydané v odvolacom konaní Okresným úradom Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva z 23.03.2016 č.j.: OU-ZAOP4-2016/008496-4/CHO, ktorým došlo k zmene rozhodnutia Okresného úradu Dolný Kubín, pozemkového a lesného odboru č. OU-DK-PLO-2015/006491 zo 17.12.2015 a ktorým s poukazom na § 24 ods. 3 ZoL povolil terajšiemu žalovanému okamžité užívanie parcely 2507 na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva, na dobu do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu o stanovenie spôsobu, času a náhrady za využívanie lesnej cesty v rozsahu zamerania GP.

9. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu v konaní sp.zn. 4C/201/2015 súd prvej inštancie ďalej zistil, že už v rámci správneho konania bolo správnym orgánom konštatované, že GP dotknutá plocha je súčasťou už existujúcej zväžnice, ktorú žalovaný od r. 1992 používa na približovanie dreva, ako aj zabezpečenie hospodárenia v okolitých lesných porastoch a ktorú do r. 1992 využívali Lesy Slovenskej republiky š.p., sprístupňujúcou lesné porasty v masíve Choča, tvoriacu súčasť lesnej dopravnej siete, evidovanej na lesnej porastovej mape mapovými značkami ako nespevnená nelesná cesta prechádzajúca na lesných pozemkoch do nespevnenej lesnej cesty, ktorá je jediným možným prístupom do danej lokality (nielen dielca č. 509, ale aj do dielcov 510b a 510c) a iba jej využívaním je možné zabezpečiť riadne hospodárenie v lese. Ďalej z jeho odôvodnenia súd zistil, že časť parcely 2507 patrí tiež do dielca 509 ako časti lesného hospodárskeho celku Lesy E., ktorého obhospodarovateľom je žalovaný, ktorému, ako to vyplýva zo zápisnice spísanej 12.07.2012 na Obecnom úrade v Jasenovej, bol vydaný celý porast v dielci 509 dňa 27.02.1992 Dohodou o vydaní majetku vtedajšími Severoslovenskými lesmi, š.p. (vydaný bol vtedajším bývalým urbarialistom obce E. - podielovému spoločenstvu preregistrovanému v r. 1996 na žalovaného) a že aj v lesnom hospodárskom pláne (LHP) na roky 2006 - 2015 je ako užívateľ predmetného lesného užívateľského celku uvedený žalovaný.

10. Zameraným dielom podľa GP z parcely 2507 zodpovedajú v stave registra C časti parc. KN-C č. 670 - trvalý trávny porast o výmere 92 011 m² (diel č. 1 o výmere 94 m²) a KNC č. 685/1 - ostatná plocha o výmere 6 640 m² (diel č. 2 o výmere 79 m²), t.j. v katastri je z danej plochy 79 m² vedených ako druh pozemku ostatná plocha a 94 m² ako trvalý trávny porast.

11. Súd prvej inštancie po citácii ust. § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka konštatoval, že dané ustanovenie upravuje 2 typy vlastníckych žalôb. Pre naplnenie účelu jednej z nich - zadržavacej žaloby je potrebné formulovať žalobný petit tak, aby opisoval konkrétny spôsob rušenia (ktorý nastal, a buď trvá, alebo existuje dôvodná hrozba jeho opakovania), t.j. aby tento bol konkretizovaný a opísaný spôsobom umožňujúcim v prípade vyhovenia žalobe takého rozhodnutie vykonať. Spoločnou podmienkou úspešnosti oboch vlastníckych žalôb je to, že zásah, pred ktorým sa domáha vlastník poskytnutia ochrany niektorou z nich, je zásahom neoprávneným, teda zásahom, ktorý nemá oporu v práve.

12. Žalobca požadované uloženie povinnosti žalovanému formuloval vo vzťahu k celej parcele 2507 (celej jej ploche), ku ktorej žiadal žalovanému uložiť zákaz vstupu (akéhokoľvek vstupu) na ňu, nijako nezohľadňujúc pri takomto vymedzení ani prípadný účel, rozsah a spôsob vstupu na ňu.

13. Žalobca nijakým spôsobom ani v priebehu konania nereflektoval na existujúci charakter parcely 2507, ktorá má v záväznom stave registra C tri rôzne kultúry a ktorej prevažujúcou kultúrou je „lesný pozemok“, ani na to, čo napokon vyplýva už z predchádzajúceho konania vedeného súdom prvej inštancie pod sp.zn. 4C/201/2015, aké zákonné oprávnenia a s tým súvisiace povinnosti prislúchajú k častiam parcely 2507 práve a len žalovanému a vôbec ani na zo zákona existujúce tzv. všeobecné užívanie lesov.

14. Žalovaný je nesporne obhospodarovateľom lesa, konkrétne aj JPRL (jednotky priestorového rozdelenia lesa) 509 v zmysle platného programu starostlivosti o lesy - podľa aktuálneho LHP na roky 2016 až 2025, ktorej súčasťou je z parcely 2507 výmera 2 235,446 m², t.j. prevažná časť výmery danej parcely, čo je zrejmé aj z potvrdenia Okresného úradu Dolný Kubín, pozemkový a lesný odbor, ako príslušného orgánu štátnej správy, vydaného dňa

14.12.2022. Uvedený orgán je prvostupňovým orgánom štátnej správy na úseku lesného hospodárstva (§ 56 ods. 1 písm. c) ZoL v spojení s § 60 ods. 1, 2 ZoL, v ktorom je bližšie definovaná jeho rozsiahla pôsobnosť na danom úseku, včítane rozhodovania o vyhlásení pozemku za lesný pozemok), ktorý orgán rozhoduje aj v pochybnostiach o tom, či nejaký pozemok je lesným pozemkom.

15. Súd prvej inštancie ďalej ustálil, že obhospodarovateľ lesa (lesa ako ekosystému tvoreného lesným pozemkom s lesným porastom a faktormi jeho vzdušného prostredia, organizmami a pôdou s jej hydrologickým a vzdušným režimom - § 2 písm. a) ZoL), je definovaný v § 2 písm. p) ZoL, podľa ktorého je obhospodarovateľom lesa fyzická osoba, fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá je zapísaná do evidencie lesných pozemkov podľa § 4a ods. 1. Práva a povinnosti obhospodarovateľa lesa sú bližšie definované v ďalších ustanoveniach ZoL (§ 4b ods. 2, § 28 a iné), keď najmä rozsiahle práva a povinnosti vymedzené demonštratívne v § 28 ods. 1 písm. a) až i) nevyhnutne s ohľadom na ich povahu automaticky predpokladajú a vyžadujú potrebnosť vstupu obhospodarovateľa lesa na tie lesné pozemky, na ktorých vykonáva takúto činnosť za účelom realizácie zákonom predpokladaných oprávnení a povinností.

16. Uvedené súd prvej inštancie uviedol ako kľúčové pre to, že žalovanému, ktorý vykonáva funkciu obhospodarovateľa lesa nielen na susediacich JPRL nachádzajúcich sa nad parcelou žalobcu, ale aj

na prevažnej časti parcele 2507, a to tej, ktorá zodpovedá JPRL 509, čo je plocha o výmere 2 235,45 m² a okrem toho (vychádzajúc z ničím nespochybného tvrdenia žalovaného - jeho zástupcu) aj na ďalšej časti parcele 2507 o výmere 63 m², ktorá tvorí časť parc. KN-C č. 731 s kultúrou lesný pozemok, predstavujúcou súčasť JPRL 510c. Súd zdôraznil, že žalobca sa domáhal zákazu akéhokoľvek vstupu a na celú plochu parcely 2507, pričom ani nijako nekonkretizoval, na ktoré jej časti s konkrétnym druhom pozemku malo podľa neho dôjsť zo strany žalovaného k zásahom vo forme vstupov na ne, ktoré by súčasne mali byť neoprávnenými vstupmi a teda neoprávnenými zásahmi do jeho vlastníckeho práva.

17. Už len z tohto dôvodu je žaloba v celom rozsahu nedôvodná a žiadny z argumentov žalujúcej strany (opakovane tvrdený vznik škody, tvrdená možnosť zriadenia iného prístupu na lesné pozemky, v ktorých žalovaný vykonáva funkciu obhospodarovateľa, atď.) sú nepodstatné, teda pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku sú bez právneho významu. Predmetom tohto konania (ako na to napokon správne vo všeobecnosti poukazoval aj žalobca) nebol nárok na náhradu škody (hoci práve žalobca stále dookola poukazoval práve na to, že mu na parcele 2507 má žalovaný spôsobovať škodu), ale iný nárok, pre dôvodnosť posúdenia ktorého sú nerozhodnými tvrdenia žalobcu o vznikajúcej škode na jeho pozemku - parcele 2507 činnosťou žalovaného, ktorej vznik práve činnosťou žalovaného a vôbec jej existenciu žalovaný popieral.

18. Súd prvej inštancie ďalej akcentoval, že žalobca úplne opomenul existujúce oprávnenia vo vzťahu k lesom a tým aj k lesným pozemkom vyplývajúce pre každého s poukazom na piaty diel ZoL, upravujúci využívanie lesov verejnosťou a iné využívanie lesov. Podľa § 30 ods. 1 časť vety pred bodkočiarkou ZoL má zásadne každý právo na vlastnú zodpovednosť a nebezpečenstvo vstupovať na lesné pozemky s obmedzeniami vyplývajúcimi z ďalších odsekov daného ustanovenia a § 31 ZoL. Pritom prevažná časť týchto obmedzení vo forme zákazu činností uvádzaných v § 31 sa nevzťahuje na obhospodarovateľa lesa pri zabezpečovaní hospodárenia

v lese (§ 31 ods. 3 ZoL). O možnom, ale len dočasnom zákaze alebo obmedzení vstupu, resp. využívaní lesov verejnosťou, môže za predpokladov uvedených v § 30 ods. 4 ZoL rozhodnúť orgán štátnej správy lesného hospodárstva. Z uvedeného vyplýva, že užívanie lesa a vstup na lesné pozemky sa zásadne považuje za zásah oprávnený, hoci nejde o absolútne právo, keďže ho sprevádzajú určité obmedzenia a výnimky (výnimky napr. v prípade lesov využívaných na vojenské účely, lesy tvoriace chránené územie v určitom stupni ochrany...).

19. Problematicky vyznieva kategoricky žalobcom požadovaný zákaz vstupu na celú parcelu 2507, a to aj v situácii, kedy by žalovaný nebol obhospodarovateľom lesa nachádzajúcim sa na prevažnej časti parcele 2507, keďže tento je právnickou osobou majúcou právnu subjektivitu, ktorá má nielen majetkový, ale aj personálny substrát. Jeho personálny substrát tvoria najmä fyzické osoby - členovia jeho orgánov, ktoré sú sami o sebe ako fyzické osoby subjektami práv a povinností. Súd prvej inštancie konštatoval, že v prípade takéhoto subjektu si dosť dobre nedokáže predstaviť vykonateľnosť takto žalobcom požadovaného všeobecného zákazu vstupu na parcelu 2507 (koho konkrétne by sa mal takýto zákaz uložený žalovanému týkať a ak konkrétnych fyzických osôb - jeho členov, na základe akých konkrétnych rozlišovacích kritérií by sa posudzovalo, či vstup nejakého jeho člena by predstavoval vstup žalovaného alebo či nešlo o vstup tohto člena ako fyzickej osoby).

20. Pokiaľ ide o časť parcely 2507 zameranej GP (jeho dielmi 1 a 2) žalobcom požadovaný všeobecný zákaz by bol v rozpore s právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu z 23.11.2016 č.k. 4C/201/2015-250, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 28.09.2017 č.k. 9Co/117/2017-356, keďže ním bola súdom v súlade s § 24 ods. 2 veta druhá ZoL (z dôvodu nedosiahnutia dohody žalobcu a žalovaného o výške a spôsobe úhrady za užívanie danej časti žalobcovho pozemku žalovaným) stanovená výška tejto náhrady a spôsob jej úhrady, a to na dobu neurčitú, obmedzenú do budúcnosti fakticky len statusom žalovaného ako obhospodarovateľa lesa, čiže tým, pokiaľ žalovaný bude vykonávať funkciu obhospodarovateľa lesa v danej lokalite. Súd prvej inštancie ako predpoklad pre svoje rozhodnutie v konaní 4C/201/2015 mal (musel mať) preukázané splnenie predpokladov vyplývajúcich pre jej určenie, vyplývajúce z prvej vety § 24 ods. 2 ZoR a v rámci toho aj nutnosť použitia dotknutej časti pozemku žalobcu žalovaným ako obhospodarovateľom lesa na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva. Žalobca bez toho, aby na základe jeho žaloby, o ktorej sa vedie terajšie konanie, malo dôjsť k nejakej zmene uvádzaného rozhodnutia, v rozpore s povinnosťou uloženou daným rozhodnutím na podklade skutočností (zákonných predpokladov) preukázaných v konaní tunajšieho súdu sp.zn. 4C/201/2015, požadoval uložiť žalovanému zákaz vstupu na parcelu 2507 (ako celok - akúkoľvek jej časť), teda aj na tú, za užívanie ktorej má žalovaný platiť žalobcovi určenú náhradu.

21. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že požadovaný všeobecný zákaz vstupu na jeho parcelu 2507 je napokon v rozpore aj s ustanovením § 57 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a

krajiny v znení neskorších zmien, pokiaľ ide o nemožnosť vstupu aj na tú jeho časť, ktorá má záväzný druh pozemku trvalý trávny porast.

22. Z uvádzaných dôvodov súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol konštatujúc, že sú dané viaceré popri sebe existujúce dôvody, pre ktoré (každý z nich aj samostatne) nemožno žalobcovmu nároku, tak ako si ho uplatnil (v žalobe vymedzil), vyhovieť. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 262 ods. 1 CSP.

23. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súd prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

24. Žalobca namieta, že žalovaný závažným spôsobom a dlhoročne obmedzuje vlastnícke právo žalobcu, predovšetkým poškodzovaním žalobcovho pozemku 2507, pričom súčasne poškodzuje aj zložky životného prostredia a prírody. Znaleckým posudkom znaleckej organizácie Národné lesnícke centrum Zvolen č. 38/2021 zo dňa 30.11.2021 (ďalej len ZP zo dňa 30.11.2021) sa žalobca snažil dokázať, že k daným zásahom do prírody a vlastníctva žalobcu dochádza dlhodobo, uvedené zásahy sú závažné, pričom k týmto zásahom dochádzať nemusí, nakoľko existuje aj iná lesná cesta, ktorú má žalovaný k dispozícii na približovanie dreva a ktorú môže používať. Na preukázanie týchto skutkových tvrdení, okrem znaleckého posudku, navrhol žalobca vykonať ohliadku predmetného pozemku, oboznámiť znalecký posudok a vypočítať svedka Ing. A. L. zo znaleckej organizácie Národné lesnícke centrum Zvolen. V konaní sp.zn. 4C/21/2015 bola dôvodom vydania rozhodnutia skutočnosť, že v roku 2015 bola lesná kalamita a žalovaný potreboval priblížiť cez pozemok žalobcu kalamitné drevo v objeme cca 75 m³. Následne už v lokalite iná kalamita nebola. Potreba priblíženia kalamitného dreva od roku 2015 už zjavne pominula, lebo ak by nad pozemkom žalobcu nejaké kalamitné drevo od roku 2015 sa nachádzalo, už by dávno zhnilo. Z tohto dôvodu zaniklo právo žalovaného užívať túto časť pozemku. Žiaden právny predpis neumožňuje žalovanému spôsobovať škodu na akejkoľvek zložke prírody. Žalovaný, okrem iného, porušuje aj zákon č. 220/2004 Z.z o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, keď hrubo devastuje žalobcovu ornú pôdu sťahovaním dreva cez žalobcov pozemok až tak, že kultúrna vrstva pôdy je odkrytá až na kamenné podložie a v daždivom období sa vytvára bahno, pričom finálna náhrada za užívanie pozemku žalovaným zjavne nie je primeraná. K tomuto tvrdeniu žalobca navrhol vykonať obhliadku pozemku, k svojmu vyjadreniu pripojil aj fotodokumentáciu a ďalej navrhol ako dôkaz stotožniť pracovníkov žalovaného, ktorí sťahujú drevo a vypočítať ich ako svedkov. Rovnako žalobca navrhol dôkaz - aby žalovaný predložil lesný hospodársky plán, z ktorého by vyplynulo, aké preventívne opatrenia na ochranu prírody sa majú vykonávať. Žalovaný sa na pojednávaní bránil tým, že cez žalobcov pozemok približoval v roku 2015 - 2022 drevo iba dvakrát v celkovom objeme 6 m³, čo zodpovedá jednému nákladnému autu. Žalobca zdôrazňuje, že približovanie dreva v takom objeme nemôže spôsobiť také stopy v prírode na pozemku žalobcu. Za účelom preukázania tohto skutkového tvrdenia žalobca predkladal fotodokumentáciu, navrhol oboznámiť znalecký posudok a vykonať aj obhliadku na mieste samom. Pokiaľ mal žalovaný okrem približovania dreva cez pozemok žalobcu vykonávať pre pozemok žalobcu iné odborné činnosti, napr. ako lesný hospodár, potom v tomto konaní, ani v konaní vedenom pod sp.zn. 4C/201/2015 takéto skutočnosti neboli dokazované. Žalovaný nemá v katastri nehnuteľností zapísané žiadne právo na užívanie časti pozemku žalobcu, a ani sa od roku 2015 nepokúsil také právo zapísať, hoci mu v tom nikto nebránil. Pokiaľ ide o úvahu súdu prvej inštancie, že žalobný petit mal byť inak formulovaný, k uvedenému žalobca podotýka, že z podanej žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobca sa domáhal ochrany vlastníckeho práva v tom zmysle, že žalovanému bude zakázaný vstup na pozemok žalobcu. Žalobca tiež poukazuje na to, že súd nie je viazaný presným textom petitu žaloby. Súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby vo výroku rozsudku v tomto konaní zrušil, resp. zmenil rozsah oprávnenia žalovaného vyplývajúci z rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 4C/201/2015-250 z 23.11.2016.

25. Žalobca namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý neuviedol dôvody, pre ktoré žalobcom navrhované dôkazy nevykonali. Uvedeným postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie zrejme vychádzal z dokazovania v konaní sp.zn. 4C/201/2015, potom ale pre potreby tohto konania nevykonali všetky dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise sp.zn. 4C/201/2015. Žalobca namieta, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia rozvíja svoje úvahy o námietke žalobcu, ktorej vraj nerozumie. Uvedenú námietku však žalobca prezentoval na pojednávaní zrozumiteľne, a to, že dňa 13.09.2022 právny zástupca žalobcu nahliadol do elektronického súdneho spisu a vytlačil si z neho doklad označený ako „uplynutie úložnej lehoty rozhodnutia do vlastných rúk s fikciou doručenia, prijaté súdom 12.09.2022 o 06.01 hod., podľa ktorej žalovaný si v odbernej lehote neprevzal súdom doručovanú žalobu s prílohami a uznesením súdu na vyjadrenie sa k nej. Naša otázka znela, ako sa žalovaný dozvedel o podaní žaloby v tomto

konaní, keď si ju neprevzal. V ďalšej časti odvolania žalobca poukazuje na právno-teoretické postuláty týkajúce sa práva účastníka konania na spravodlivý proces. Okrem iného uvádza, že vyhodnotenie potencionalnej relevancie navrhnutého dôkazu, ako prípustnosti jeho vykonania, je úlohou a doménou súdu. Súd jednoznačne pochybí, ak zamietne návrh na zamietnutie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné, pretože takýmto postupom ad 1) sťažuje dôkaznú pozíciu strany sporu, čo môže nespravodlivo rezultovať v unesení jej dôkazného bremena a ad 2) neodôvodnene sa vzdávať od želanéj a možnej miery zistenia skutkového stavu.

26. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu (okrem iného) uvádza, že pokiaľ žalobca si dovoľuje tvrdiť, že žalovaný mu spôsobuje značné škody a devastuje prírodu, tak je na ňom, aby jednak tieto sféry tvrdenia preukázal, ale si i uplatnil nárok na náhradu škody. Žalobca si však na súde uplatnil žalobu, ktorou sa domáha toho, aby súd zakázal vstup žalobcovi na pozemok žalobcu, pričom svoj nárok odvodzuje z ust. § 126 OZ. Preto práve z dôvodu, že žalovaný do vlastníckeho práva žalobcu zasahuje len v nevyhnutnej miere a z právneho titulu, ktorý je daný rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 4C/201/2015, nemožno tvrdiť, že sa jedná o „neoprávnené“ zasahovanie. Aktuálne vyjadrenie orgánu ochrany prírody a krajiny, zaslané žalovanému e-mailom po obhliadke vykonanej dňa 19.10.2022, sú v príkrom rozpore s ničím nepodloženými tvrdeniami žalobcu o „devastácii“ riek a prírody žalovaným.

27. Žalobca v odvolacej replike opakuje podstatu skutkovej a právnej argumentácie, ktorú obsahol v podanom odvolaní. Na dôvažok, v nadväznosti na vyjadrenie žalovaného, uvádza, že žalobca si síce v konaní neuplatňuje nárok na náhradu škody, avšak tvrdením, že mu škoda zo strany žalovaného vzniká, je iba jedným z argumentov preto, aby sa vyhovel žalobe, lebo žalobca sa domáha, aby žalovaný nevstupoval na jeho pozemok, lebo tu existuje iná cesta v blízkosti žalobcovho pozemku, ktorú môže žalovaný využívať. Hoci rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 4C/201/2015 bolo žalovanému umožnené vstupovať na pozemok žalobcu, nemožno takúto možnosť vykladať bezhranične, pretože v danom rozsudku bol súdom určený presný koridor, cez ktorý môže prechádzať žalovaný cez pozemok žalobcu, čo žalovaný nedodrжал. Navyiac, uvedené oprávnenie nemožno vykladať tak, že žalovaný môže cez pozemok žalobcu prechádzať kedykoľvek a akokoľvek. Pokiaľ žalovaný v súvislosti s rozsudkom vo veci sp.zn. 4C/201/2015 tvrdí, že k zmene skutkového stavu v danej lokalite vôbec nedošlo a iné prístupy k drevnej hmote neboli v konaní zistené, potom k tomu žalobca uvádza, že žalobca navrhoval súdu ako dôkaz, okrem iného, obhliadku na mieste samom, k čomu však procesným pochybením súdu nedošlo. Práve obhliadkou na mieste samom sa dalo dokázať, že v blízkosti pozemku žalobcu existuje iná lesná cesta, prostredníctvom ktorej je možné približovať drevnú hmotu žalovaného mimo pozemok žalobcu, a to je podstata podanej žaloby, v ktorej žalobca tvrdí, že žalovaný nevyužíva svoju lesnú cestu, ale devastuje majetok žalobcu. Napokon dodáva, že náhrada za užívanie pozemku žalobcu podľa rozsudku v konaní sp.zn. 4C/201/2015 vôbec nezodpovedá realite a je veľmi poddimenzovaná.

28. Žalovaný v odvolacej duplike opakuje podstatu skutkovej a právnej argumentácie, ktorú obsahol v podanom vyjadrení k odvolaniu. V nadväznosti na žalobcom navrhovaný dôkaz - obhliadku na mieste samom žalovaný zdôrazňuje, že navrhovaným dôkazom nie je možné preukázať, kto a kedy svojou činnosťou spôsobil škodu na majetku žalobcu. Súd prvej inštancie podľa mienky žalovaného postupoval správne, ak odmietol takýto dôkazný návrh.

29. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitimovaný účastník konania (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie pri aplikácii § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

30. Odvolací súd po oboznámení sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutiu predchádzajúceho konania, konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konajúceho súdu prvej inštancie, a preto naň v podrobnostiach poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Žalobca v odvolacom konaní nevzniesol žiadne nové námietky, s ktorými by sa už súd prvej inštancie nebol vypořiadal pri rozhodovaní vo veci samej a opätovné zdôvodnenie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len opakovaním už vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnutého sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napádaného rozhodnutia.

31. Odvolací súd dodáva, že Ústavný súd SR v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť rozhodnutie neznamena automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. sp.zn. II.ÚS 44/03, III.ÚS 209/04, I.ÚS 117/05, III.ÚS 191/2013). V danom prípade okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a z aplikovaných právnych predpisov vyvodil správne právne závery, ktoré precízne vysvetlil. Z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť akékoľvek nedostatky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp.zn. IV.ÚS 252/04) a rovnako neznamena ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodované v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (I.ÚS 50/04).

32. V prejednávanej veci považuje odvolací súd za potrebné akcentovať nasledovné, pre rozhodnutie významné skutočnosti. Negatívnou žalobou sa vlastník domáha ochrany proti takým zásahom do jeho práva, ktoré spočívajú v inom rušení, než v neoprávnenom zadržovaní veci. Svojím charakterom ide o žalobu na plnenie, ktorou je uplatňované splnenie hmotnoprávnej povinnosti, ktorá vznikla žalovanému tým, že neoprávnenne zasiahol do vlastníckeho práva žalobcu. V tejto súvislosti je potrebné pre úplnosť poznamenať, že odstránenia následkov neoprávnených zásahov sa možno domáhať len vtedy, pokiaľ by žalobca nemal právo na toto odstránenie podľa osobitného ustanovenia Občianskeho zákonníka, napr. podľa ustanovenia o náhrade škody. O tom, či pôjde o záväzok podľa § 127 OZ alebo o záväzok podľa § 126 OZ, alebo podľa § 417 OZ, rozhoduje spôsob, akým žalovaný zasiahol do práv vlastníka veci. Pre naplnenie účelu negatívnej žaloby musí žalobca formulovať žalobný petit tak, aby opisoval konkrétny spôsob rušenia (ktorý nastal a buď trvá alebo reálne hrozí obava z jeho opakovania), t.j., aby tento špecifikoval a opísal spôsobom umožňujúcim v prípade vyhovenia žalobe navrhované rozhodnutie vykonať. Esenciálnym predpokladom úspešnosti negatívnej žaloby je, aby zásah, pred ktorým sa vlastník domáha poskytnutia ochrany, bol zásahom neoprávneným, t.j. zásahom nemajúcim oporu v práve (napr. všeobecne záväznom právnom predpise, resp. rozhodnutí orgánu verejnej moci).

33. Rozhodujúcim pre zamietnutie žaloby žalobcu v prejednávanej veci bolo, že petit žaloby žalobcu nezodpovedal vyššie uvedeným právno-teoretickým postulátom, majúcim základ vo výklade ust. § 126 a § 127 OZ. Žalobca totiž požadované uloženie povinnosti žalovanému formuloval vo vzťahu k celej parcele 2507 (celej jej ploche), ku ktorej žiadal žalovanému uložiť zákaz vstupu (akéhokoľvek vstupu) na ňu, nijako nezohľadňujúc pri takomto vymedzení ani prípadný účel, rozsah a spôsob vstupu na ňu. Žalobca teda žiadnym spôsobom ani v priebehu konania nereflektoval na existujúci charakter parcely 2507, ktorá má v záväznom stave registra C tri rôzne kultúry a ktorej prevažujúcou kultúrou je „lesný pozemok“, ani na to, čo napokon vyplýva z už predchádzajúceho konania vedeného súdom prvej inštancie pod sp.zn. 4C/201/2015, aké zákonné oprávnenia a s tým súvisiace povinnosti prislúchajú k častiam parcely 2507 práve a len žalovanému a vôbec ani na zo zákona existujúce tzv. všeobecné užívanie lesov.

34. V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalovaný je subjektom oprávneným na základe viacerých zákonom predpokladaných dôvodov vstupovať na jednotlivé časti parcely 2507. Z nich možno akcentovať najmä jeho oprávnenie vstupovať na spornú nehnuteľnosť v dotknutej časti zodpovedajúcej JPRL 509 (čo je plocha o výmere 2 235,45 m²), ako aj ďalšej časti parcely 2507 o výmere 63 m², ktorá tvorí časť CKN parc.č. 731 s kultúrou lesný pozemok, predstavujúcou súčasť JPRL 510c za účelom realizácie práv a povinností žalovaného ako obhospodarovateľa lesa, vymedzených najmä v ust. § 4b ods. 2 a ust. § 28 zákona o lesoch.

35. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zákazu akéhokoľvek vstupu žalovaného na parcelu 2507, pričom zákaz sa mal vzťahovať na celú plochu parcely 2507. Žalobca teda nijak nekonkretizoval, na ktoré časti parcely 2507 s konkrétnym druhom pozemku malo podľa jeho mienky dôjsť zo strany žalovaného k zásahom vo forme vstupov na ne, ktoré by súčasne mali byť vstupmi neoprávnenými, a teda neoprávnenými zásahmi do výkonu vlastníckeho práva žalobcu. Práve z uvedeného dôvodu je

žaloba v celom rozsahu nedôvodná a žiaden z argumentov žalujúcej strany, prezentovaný pred súdom prvej inštancie, zhodne i pred odvolacím súdom (tvrdený vznik škody, tvrdená možnosť zriadenia iného prístupu na lesné pozemky, v ktorých žalovaný vyznáva funkciu obhospodarovateľa, neprimeranosť finančnej náhrady za užívanie pozemku žalovaným, skutočnosť, či žalovaný pre žalobcu vykonával/ nevykonával iné odborné činnosti ako lesný hospodár, poškodzovanie zložiek životného prostredia a prírody atď.), sú pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku bez právneho významu.

36. Odvolací súd ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu o porušení jeho práva na spravodlivý proces súdom prvej inštancie, ktoré malo jednak spočívať v nevykonaní žalobcom navrhnutých dôkazov, ako aj v absencii odôvodnenia ich nevykonania v odvolaní napadnutom rozsudku.

37. V prvom rade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy. Výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde (§ 185 ods. 1 CSP). Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, v zmysle ktorých žalobcom navrhnuté dôkazy sa týkali skutočností nerozhodných a právne bezvýznamných, preto súd nebol povinný, ale ani oprávnený žalobcom vznesené dôkazné návrhy akceptovať. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozsudku dôsledne vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré žalobcom označené dôkazné návrhy neakceptoval, odvolací súd sa s danými dôvodmi v plnom rozsahu stotožňuje a podrobnostiach na ne odkazuje. Pokiaľ išlo o navrhovanú obhliadku, odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, podľa ktorých akékoľvek zistenia, ktoré by mohli z tohto dôkazu vyplývať, ak by aj preukázali, že skutočne dochádza pri sťahovaní dreva k vzniku škody na žalobcovom pozemku alebo opak, ako to tvrdila žalovaná strana, tieto by ani v jednej z možných situácií nemohli ovplyvniť výsledok sporu, predmetom ktorého je žalobcom požadovaný zákaz akékoľvek vstupu žalovaného na parcelu 2507 ako celok, ani zisťovanie, či na pozemku žalobcu vznikla nejaká škoda, ktorá nebola odstránená uvedením do pôvodného stavu. Navyiac (odhliadnuc od predmetu sporu), zistenie existencie škody automaticky neznamená, že túto možno pričítať žalovanému (na žalobcovi je dôkazné bremeno preukázať jednotlivé predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu a v rámci nich aj to, že škoda vznikla práve činnosťou žalovaného, ak súčasne žalovaný žalobcove tvrdenia o devastácii pozemku žalobcu činnosťou žalovaného opakovane popieral). K danému súd prvej inštancie správne poukazuje na to, čo na pojednávaní uviedol aj zástupca žalobcu, ktorý sám vyslovil, že ak nad pozemkom žalobcu sa nachádzajú len lesy obhospodarované žalovaným, je otázne, či tadiaľ neťahá drevo aj niekto iný a nedochádza ku krádežiam dreva, čím sám pripustil možnosť iného pôvodcu možnej škody.

38. Rovnako správny je záver súdu prvej inštancie, v intenciách ktorého akýkoľvek výsledok (poznatok), ktorý by mohol vyplývať z výpovede Ing. A. L., podieľajúceho sa na vypracovaní ZP, by nemohol ovplyvniť posudzovanie dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku obsiahnutého v žalobnom petite. Ani možný záver, že by bolo technicky možné vybudovanie inej novej prepravnej trasy na približovanie dreva z pozemkov obhospodarovaných žalovaným nad parcelou žalobcu 2507, by nemal za následok zmenu v posudzovaní dôvodnosti žalovaného nároku týkajúceho sa celej parcely 2507, a nielen tej jej časti, ktorej sa má dotýkať rozsudok vydaný súdom prvej inštancie v konaní sp.zn. 4C/201/2015. Rovnako akýkoľvek výsledok (poznatok), ktorý by mohol vyplývať z výpovede Ing. A. L. podieľajúceho sa na vypracovaní ZP, by nemohol ovplyvniť posudzovanie dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku obsiahnutého v žalobnom petite. Ani možný záver, že by bolo technicky možné vybudovanie inej novej prepravnej trasy na približovanie (sťahovanie) dreva z pozemkov obhospodarovaných žalovaným nad parcelou žalobcu 2507, by nemal za následok zmenu v posudzovaní dôvodnosti žalovaného nároku, týkajúceho sa celej parcely 2507 a nie len tej jej časti, ktorej sa má dotýkať rozsudok tunajšieho súdu vydaný v konaní sp.zn. 4C/201/2015. Navyiac preukázanie technickej možnosti (uskutočniteľnosti) vybudovania novej zväžnice cez pozemky žalovaného mimo parcely žalobcu 2507, ktorá by nadväzovala na existujúcu lesnú dopravnú sieť, samo o sebe neznamená, že by jej vybudovanie bolo aj právne možné a ani nijako nepreukazuje, aké by boli náklady na jej vybudovanie (či by poprípade náklady neboli tak neprimerane vysoké vo vzťahu aj k ujme vznikajúcej žalobcovi, že pre ich výšku by bolo potrebné považovať jej vybudovanie za právne nemožné). K otázke právnej možnosti budovania akejkoľvek inej zväžnice súd prvej inštancie správne poukázal aj na zamietavé odborné stanovisko Štátnej ochrany prírody SR, Správy CHKO Horná Orava dané v konaní 4C/201/2015 a jeho dôvody (č. I. 71). V zhode s týmto stanoviskom je aj e-mail z 19.10.2022 daný pracovníkom daného orgánu (č.l. 72), v ktorom p. Y. F. tiež uvádza, že po miestnej obhliadke dňa 19.10.2022 zhodnotili, že lesná cesta (KN parcela 685/1) nie je zdevastovaná. Pritom s poukazom na § 13 ods. 2 písm. c) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien sa vyžaduje (počnúc územím, na ktorom platí druhý stupeň ochrany) súhlas orgánu ochrany prírody o.i. aj na výstavbu lesných ciest a zväžnic. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že výpoveď Ing. L. by nemohla mať výpovednú hodnotu

vo vzťahu k tomu, čo žalobca vymedzil podanou žalobou ako predmet tohto konania, nakoľko význam pre posúdenie tejto veci nemal ani samotný ZP predložený žalobcom, v súvislosti s ktorým (závermi ZP) bol navrhovaný uvádzaný výsluch.

39. Na dôvažok, pokiaľ žalobca namieta aj nevykonanie dôkazných návrhov - fotodokumentácie, vypočutia pracovníkov žalovaného, ktorí sťahujú drevo, uloženia povinnosti žalovanému predložiť dôkazy, z ktorých by vyplynulo, aké preventívne opatrenia na ochranu prírody má vykonávať, odvolací súd dodáva, že ani tieto dôkazné návrhy neboli v konaní relevantné, a to z totožných dôvodov, pre ktoré nebolo relevantné ani vykonanie žalobcom navrhovanej obhliadky.

40. Pokiaľ žalobca navrhoval, aby žalovaný predložil doklady, z ktorých by vyplynulo, aké preventívne opatrenia na ochranu prírody danej parcely má vykonávať, odvolací súd poznamenáva, že i tento dôkazný návrh je právne bezvýznamný, nakoľko aj prípadné zistenie, že si žalovaný neplní povinnosť na spornej parcele vykonávať preventívne opatrenia na ochranu prírody a krajiny, by nič nezmenilo na nedôvodnosti návrhu žalobcu na uloženie (žalovanému) zákazu (akéhokoľvek) vstupu na (celú) parcelu 2507. Prípadné porušenie administratívno-právnych predpisov na úseku ochrany prírody a krajiny má iné, a to správno-právne konzekvencie, ktoré sú z hľadiska žalobcom vymedzeného predmetu konania bez právneho významu.

41. Nedôvodnú možno označiť aj odvoláciu námietku, podľa ktorej nemá žalovaný v katastri nehnuteľností zapísané žiadne právo na užívanie časti pozemku, a ani sa od roku 2015 nepokúsil také právo zapísať, hoci mu v tom nik nebránil.

42. Samotné skutkové tvrdenie o absencii „zápisu práva na užívanie časti pozemku“ v KN nič nemení na povinnosti žalobcu ako vlastníka nehnuteľností strpieť obmedzenia svojho vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, plynúce priamo zo zákona, v prospech obhospodarovateľa lesa pri výkone jeho zákonom stanovených práv a povinností.

43. Žalobca ďalej v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie „nevykonal všetky dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise 4C/201/2015“.

44. Uvedenú námietku je potrebné rovnako považovať za nedôvodnú. V prvom rade odvolací súd akcentuje, že je na úvahe súdu, ktorý navrhovaný dôkaz vykoná. Navyiac, zo zápisnice o súdnom pojednávaní zo dňa 16.01.2023 v prejednávanej veci plynie, že po tom, ako súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, a to z pripojeného spisu sp.zn. 4C/201/2015 oboznámením rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 4C/201/2015-250 zo dňa 23.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 9C/117/2017-356 zo dňa 28.09.2017, položil prítomným stranám sporu a ich splnomocneným zástupcom otázku, či majú pripomienky k vykonanému dokazovaniu a návrhy na ďalšie dokazovanie. Tak žalobca, ako ani jeho splnomocnený zástupca nenavrhl, aby súd na pojednávaní z pripojeného spisu sp.zn. 4C/201/2015 vykonal dokazovanie inými/ďalšími listinami oboznámením ich obsahu.

45. Žalobca ďalej uvádza, že pokiaľ by mal žalovaný pre pozemok žalobcu vykonávať iné odborné činnosti, napr. ako lesný hospodár, potom takéto skutočnosti neboli ani v konaní sp.zn. 4C/201/2015, a ani v prejednávanej veci dokazované.

46. Východiskovo odvolací súd zdôrazňuje, že odvolateľ nenamieta správnosť skutkového záveru súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého prináleží žalovanému k spornej nehnuteľnosti, a to tej časti, ktorá zodpovedá JPRL 509 a JPRL 510c, status obhospodarovateľa. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu nezistil, že by v konaní sa žalovaný bránil námietkou existencie oprávnenia vstup na dotknutý pozemok titulom jeho pozície lesného hospodára. Nakoľko takáto okolnosť v konaní pred súdom prvej inštancie nebola v obrane žalovaného tvrdená, nemala/nemohla byť ani predmetom dokazovania. Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že zákon o lesoch dôsledne rozlišuje pozíciu obhospodarovateľa lesa od pozície lesného hospodára, ktoré nemožno stotožňovať, pričom každému subjektu zo zákona plynie iný diapazón práv a povinností. Odhliadnuc od uvedeného, len na okraj odvolací súd poznamenáva, že činnosť lesného hospodára môže vykonávať len fyzická osoba odborne spôsobilá na výkon činnosti podľa § 48 zákona o lesoch. Jedným zo základných predpokladov takejto odbornej spôsobilosti je vysokoškolské vzdelanie lesníckeho zamerania druhého stupňa a najmenej 3-ročná prax v lesníckych činnostiach alebo vysokoškolské vzdelanie lesníckeho zamerania prvého stupňa a najmenej 5-ročná prax v lesníckych činnostiach, alebo vyššie odborné vzdelanie lesníckeho zamerania alebo úplné stredné odborné vzdelanie lesníckeho zamerania a najmenej 5-ročná prax v lesníckych činnostiach. S ohľadom na uvedené zákonodarcom stanovené kvalifikačné požiadavky lesného hospodárstva by žalovaný - Pozemkové spoločenstvo urbarialistov obce E. ani hypoteticky nemohol zastávať status lesného hospodára.

47. Žalovaný na ostatok namieta vo vzťahu k úvahe súdu prvej inštancie o potrebe iným spôsobom formulovať žalobný petit, že zo žalobcom podanej žaloby jednoznačne vyplýva, že sa žalobca domáhal ochrany vlastníckeho práva v tom zmysle, že žalovanému bude zakázaný vstup na pozemok žalobcu. Súd nie je viazaný presným textom petitu žaloby, preto vzhľadom k tomu, ak by sa v prejednávanej veci preukázalo napr. aj ústavným testom proporcionality oprávnenia žalovaného na užívanie časti pozemku žalobcu a oprávnenia žalobcu nebyť rušený vo výkone vlastníckeho práva, súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby vo výroku rozsudku v tomto konaní zrušil, resp. zmenil rozsah oprávnenia žalovaného vyplývajúci z rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 4C/201/2015-250 zo dňa 23.11.2016.

48. Odvolací súd uvedenú námietku žalobcu vyhodnotil ako nedôvodnú. V úvode je potrebné zdôrazniť, že súd nielenže nemá povinnosť, ale ani oprávnenie odstraňovať vady petitu spočívajúce v hmotnoprávnej kvalifikácii, pretože rozsah poučovacej povinnosti súdu je obmedzený len na procesné práva a procesné povinnosti (§ 160 CSP). Súd musí/môže odstraňovať len vady petitu spočívajúce v jeho nezrozumiteľnosti, nejasnosti, či neurčitosti, resp. vady petitu spočívajúce v jeho materiálnej nevykonateľnosti.

49. Je pravdou, že neprímeraný formalizmus pri posudzovaní procesných úkonov strán sporu a prílišný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov, ktoré nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie je v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu, avšak v prejednávanej veci o takýto prípad nešlo. Súd nemôže poučovať žalobcu o tom, ako správne má formulovať žalobca rozsudochý návrh, tak aby žaloba žalobcu bola úspešná. Pokiaľ by súd prvej inštancie „preformuloval“ rozsudochý návrh tak, aby bolo zrejmé, v akej konkrétnej časti parcely 2507 a akým konaním neoprávnené žalovaný zasahuje do vlastníckeho práva žalobcu, a teda akého konkrétneho konania sa má žalovaný vo vzťahu k danej časti dotknutej nehnuteľnosti zdržať, konal by súd v príkrom rozpore s princípom rovnosti účastníkov konania. Podstatným v danej veci je aj skutočnosť, že žalobca nielen v rozsudochom návrhu, ale ani v rámci substancovaných skutkových tvrdení žiadnym spôsobom nekonkretizoval, na ktorej konkrétnej časti/častiach parcely 2507 s konkrétnym druhom pozemku malo podľa jeho mienky zo strany žalovaného dôjsť k zásahom vo forme vstupov na ne, ktoré by boli súčasne vstupmi neoprávnenými, a teda neoprávnenými zásahmi do vlastníckeho práva žalobcu.

50. Žalobca sa v závere odvolania zamýšľala nad tým, ako sa mohol žalovaný dozvedieť o obsahu podanej žaloby, keď z elektronického súdneho spisu je zrejmé „uplynutie úložnej lehoty rozhodnutia do vlastných rúk s fikciou doručenia“ prijaté súdom 12.09.2022 o 06.01 hod., t.j., z ktorej vyplýva, že žalovaný si v odbernej lehote neprevzal súdom doručení žalobu s prílohami a uznesením súdu na vyjadrenie sa k žalobe a prílohám. V súvislosti s daným zistením žalobca konštatuje, že súd by mal byť nestranný, pričom na to, aby bol sudca vylúčený, nie je potrebné, aby bolo preukázané, že je zaujatý.

51. Z obsahu súdneho spisu (č.l. 44a) mal súd preukázané, že žaloba s prílohami a uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 5C/49/2022-42 bolo žalobcovi doručené márnym uplynutím úložnej lehoty, t.j. fikciou doručenia, ktorá nastala dňa 11.09.2022 o 00:22:50 hod. Pokiaľ žalobca uvádza deň 12.09.2022, 06.01 hod., v uvedenom čase bola súdom prijatá len správa o doručení predmetných písomností súdu žalobcovi. Odvolací súd považuje v tejto súvislosti za potrebné zdôrazniť, že samotné doručenie písomností súdu fikciou doručenia znamená, že sa žalobca neoboznámil s doručovanými písomnosťami počas plynutia úložnej lehoty. Uvedené však nevylučuje možnosť žalobcu oboznámiť sa s obsahom už de iure doručených písomností po dni 11.09.2022, nakoľko sú v elektronickej schránke pre žalobcu naďalej prístupné aj po ich doručení.

52. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcom formulované odvolacie námietky neboli spôsobilé ovplyvniť vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

53. Žalobca výslovne napadol rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania, avšak výlučne v súvislosti s namietanou správnosťou rozhodnutia vo veci samej (t.j. vo vzťahu k trovám neformuloval žiadnu konkrétnu odvoláciu námietku). Nadväzne potvrdil krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie aj od meritórneho rozhodnutia závislom výroku o trovách prvoinštančného konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, keď priznal žalovanému, ako plne úspešnému účastníkovi konania, proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

54. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalobca nebol so svojím odvolaním úspešný ani v časti, preto úspešnej protistrane - žalovanému patrí voči nemu nárok na náhradu trov konania tohto štádia konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 v spojení s § 251 CSP.

55. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)